

Khuthba Khulasa 30.09.16 **ഖുത്ബ സംഗ്രഹം**

സത്യഭുനാ ഹദ്ദത് അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽഖാമിസ് അയ്യദഹുല്ലാഹ്

30.09.16 ന് ബൈത്തുൽ ഹുത്തുഹ്, ലനിൽ നിർവഹിച്ച ജുമുഅ ഖുത്ബയുടെ സംഗ്രഹം

നമ്മുടെ ഇജ്തിമാകളുടെ യഥാർഥ റൂഹ് എന്നു പറയുന്നത് അല്ലാഹുവിനോടുള്ള ബന്ധവും പരസ്പര സ്നേഹവും സാഹോദര്യവും വർധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. വൈജ്ഞാനിക പരിപാടികളും മത്സരങ്ങളും ഈ റൂഹോ ടുകൂടി ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്; അതായത് നമ്മൾ ഇക്കാര്യങ്ങളിൽനിന്ന് കുറച്ചു പഠിച്ച് സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കേണ്ടതാണ്.

തശഹ്റുദും തഅവ്വുദും സുറ ഫാതിഹയും ഓതിയതിനുശേഷം അമീറുൽമുഅ്മിനീൻ അയ്യദഹുല്ലാഹുത്ത ആലാ ബിനസ്രിഹിൽ അസീസ് പറഞ്ഞു:

ഇന്ന് യു.കെ. മജ്ലിസ് അൻസാറുല്ലായുടെയും ലജ്ന ഇമായില്ലായുടെയും ഇജ്തിമാ ആരംഭിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ ഇജ്തിമാകളുടെ യഥാർഥ റൂഹ് എന്നു പറയുന്നത് അല്ലാഹുവിനോടുള്ള ബന്ധവും പരസ്പര സ്നേഹവും സാഹോദര്യവും വർധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. വൈജ്ഞാനിക പരിപാടികളും മത്സരങ്ങളും ഈ റൂഹോ ടുകൂടി ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്; അതായത് നമ്മൾ ഇക്കാര്യങ്ങളിൽനിന്ന് കുറച്ചു പഠിച്ച് സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കേണ്ടതാണ്. ചില വിനോദ പരിപാടികളും ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. അത് എന്തിനെന്നാൽ അല്ലാഹുവിനോടുള്ള കടമകളും മനുഷ്യരോടുള്ള കടമകളും നിർവഹിക്കുന്നതിന് ആരോഗ്യമുള്ള ശരീരത്തിന്റെ ആവശ്യമുണ്ട്. ഇല്ലെങ്കിൽ അൻസാറുല്ലായുടെ പ്രായം കളിതമാശകളുടേതല്ല. 22,23 വയസ്സിനുശേഷം പൊതുവെ സ്ത്രീകൾ കളികളിൽ കൂടുതൽ താൽപര്യം കാണിക്കാറുമില്ല. അതിനാൽ കായിക മത്സരങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യവും സ്വന്തം ആരോഗ്യത്തിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നതാണ്. മത്സരങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ മാത്രമല്ല മറിച്ച് മറ്റുള്ളവരും കുറഞ്ഞപക്ഷം പ്രഭാതസവാരിയോ ചെറിയ ചെറിയ വ്യായാമംകൊണ്ടോ തങ്ങളുടെ ശരീരങ്ങളെ ഉന്മേഷമുള്ളതാക്കി വെക്കേണ്ടതാണ്. എന്തായാലും ഇജ്തിമാകളുടെ ഉദ്ദേശ്യം നമ്മൾ നമ്മുടെ മതപരവും വൈജ്ഞാനികവുമായ കഴിവുകളെ ഭാസ്യമാക്കുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കുക എന്നതാണ്.

മനുഷ്യന്റെ ചിന്ത ദൃഢമാകുന്ന പ്രായമാണ് അൻസാറുല്ലായുടെത്. അവർക്ക് സ്വയം തങ്ങളുടെ ചുമതലകളെക്കുറിച്ച് ബോധമുണ്ടാകേണ്ടതാണ്. അൻസാറുല്ലായിലെ എല്ലാ വ്യക്തികളും ഇസ്ലാമിന്റെ കെട്ടുറപ്പിനും അഹ്മദിയ്യത്തിൽ സത്യഹൃദയത്തോടെ നിലകൊള്ളുന്നതിനും ശ്രമിക്കുക. ഇക്കാര്യം അല്ലാഹുവുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം ഉണ്ടാകാത്തതിടത്തോളം നടക്കുകയില്ല. ഇതിനുവേണ്ടി എല്ലാ അഹ്മദികളും പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. അൻസാറുല്ലായുടെ നിലവാരം ഏറ്റവും ഉന്നതമായിരിക്കേണ്ട

താണ്. നബി(സ)തിരുമേനിയുമായി ബന്ധമുണ്ടാകാത്തതിടത്തോളം അല്ലാഹുവുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം പൂർണ്ണമാകുകയില്ല. ഇതിനുവേണ്ടി നബി(സ)തിരുമേനിയുടെമേൽ സ്വാലത്തും സലാമും ചൊല്ലാനും അതിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കാനും അല്ലാഹു സ്വയം നമ്മളോടു കല്പിച്ചു. ഇത് വളരെ നിർബന്ധമായ കാര്യമാണ്. പിന്നീട് ഹദ്ദത് മസീഹ് മുഹൂദ് (അ)ന്റെ ബയ്അത്തിൽ വന്നതിന്റെ കടമ നിറവേറ്റേണ്ടതാണ്. ഇക്കാലഘട്ടത്തിൽ അല്ലാഹു ഇസ്ലാമിക പ്രചാരണം സമ്പൂർണമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഹദ്ദത് മസീഹ് മുഹൂദ്(അ)നെ അയച്ചു. അഹ്മദിയ്യത്തിൽ സത്യഹൃദയത്തോടെ നിലകൊള്ളുന്നുവെന്ന് സ്ഥാപിതമാകുന്നത് നമ്മൾ ഇസ്ലാമിക പ്രചാരണത്തിലും ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനത്തിലും പൂർണ്ണമായും ഭാഗഭാക്കായിക്കൊണ്ട് സ്വയമേവ അൻസാറുല്ലാ ആണെന്ന് സ്ഥാപിക്കുമ്പോഴാണ്. അതിനാൽ, ഇതാണ് ഒരു ചുമതല.

പിന്നീട് നിങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു പ്രതിജ്ഞ അഹ്മദിയ്യാ ഖിലാഫത്തിനോടു കുറിന്റെ ബന്ധം പൂർണ്ണമാകാനും അതിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനായി പരിശ്രമിക്കുമെന്നുമാണ്. ഖിലാഫത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പരിപാടികളിലും മുന്നോട്ടു പോകുന്നതിനുവേണ്ടി അൻസാർ അതിന്റെ സഹായികളാകുമ്പോഴാണ് ഈ പരിശ്രമമുണ്ടാകുന്നത്. ഇതു സാധ്യമാകുന്നത് അൻസാർ സ്വയമേവ ഖലീഫപറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുമ്പോഴാണ്. അതിനുവേണ്ടി അല്ലാഹു ഇക്കാലഘട്ടത്തിൽ നമുക്ക് എം.ടി.എ എന്ന അനുഗ്രഹവും തന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അൻസാറുല്ലാക്ക് അതിനോടു തങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്; ഇപ്രകാരംതന്നെ തങ്ങളുടെ മക്കളേയും!

സന്താനങ്ങളേയും ഖിലാഫത്തുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുമെന്നും പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. അതിനാൽ ഇസ്ലാമിന്റെ സേവനവും ഇസ്ലാമിന്റെ പ്രചാരണപ്രവർത്തനങ്ങളും എപ്പോഴും തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന് മക്കളേയും ആ മാർഗ്ഗം മുഖേന ഖിലാഫത്തുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുക. കാരണം ഇസ്ലാമിക പ്രചാരണ പ്രവർത്തനം ഹദ്ദത് മസീഹ് മുഹൂദ്(അ)നുശേഷം അവിടത്തെതന്നെ

വിളംബരമനുസരിച്ച് മുദ്രിതത്ഥ് മാനിയ(രണ്ടാംശക്തിപ്രഭാവം)മുഖേന ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്. അത് ഖിലാഹത്ത് വ്യവസ്ഥിതിയാണ്. ഇതിനുവേണ്ടിചെയ്തിട്ടുള്ള എല്ലാ തൃഗങ്ങളുടേയും പ്രതിജ്ഞയിൽ ദൃഷ്ടിപതിപ്പിക്കുക. എല്ലാ തൃഗങ്ങളും ചെയ്യുമെന്ന് നിങ്ങൾ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. അല്ലാഹു എല്ലാവർക്കും അതിന് തൗഹീഖ് നല്കുമാറാകട്ടെ.

ഇപ്രകാരം തന്നെ ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ ലജ്ന ഇമായില്ലായുടേയും ഇജ്തിമാ നടക്കുകയാണ്. ലജ്ന ഇമായില്ലായുടേയും ഒരു പ്രതിജ്ഞയുണ്ട്. അതിനെ അവർ എപ്പോഴും മുന്നിൽ വെക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ കൃപയാൽ ലജ്ന ഇമായില്ലായുടെ ഭൂരിഭാഗവും മാശാഅല്ലാഹ് കുറോടു കൂടി നിലകൊള്ളുന്നവരാണ്. വിശ്വാസാദർശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂരിഭാഗവും ശക്തരാണ്. പക്ഷേ, എല്ലാ അഹ്മദീ സ്ത്രീക്കും തങ്ങളുടെ കർമ്മപരമായ അവസ്ഥകളേയും അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും കല്പിച്ചിട്ടുള്ള നിലവാരത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ ലജ്ന ഇമായില്ലാക്കും ഒരു പ്രതിജ്ഞയുണ്ട്; ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മതത്തിനുവേണ്ടി എല്ലാവിധ തൃഗങ്ങൾക്കും തയ്യാറായിരിക്കുമെന്ന്. മതം ചോദിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ തൃഗം തങ്ങളുടെ എല്ലാ ഭൗതികോദ്ദേശ്യങ്ങളും പിന്നിലാക്കി കർമ്മപരമായ അവസ്ഥയെ മതാധ്യാപനങ്ങളനുസരിച്ച് വാർത്തെടുക്കുക എന്നതാണ്. ഒരു അഹ്മദീ സ്ത്രീയുടെ സത്യസന്ധതയുടെ നിലവാരം ഏറ്റവും ഉന്നതമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള കല്പനകളനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് പിന്നീടുള്ളത്. സ്ത്രീക്ക് തന്റെ പവിത്രതയും ചാരിത്രവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ പർദ്യ്ക്ക് സുപ്രധാനമായ പങ്കാണുള്ളത്. അതിൽ ഏതെങ്കിലും അഹ്മദീ സ്ത്രീ ദുർബലയാണെങ്കിൽ അവൾ കർമ്മപരമായി തന്റെ പ്രതിജ്ഞ പൂർത്തിയാക്കുന്നില്ല. സമൂഹത്തിനോടുള്ള ഭയവും ഭൗതികമായ ആഗ്രഹങ്ങളും ഒരു അഹ്മദിയേയും മതാധ്യാപനങ്ങളിൽനിന്ന് ദുരൈക്കൊണ്ടുപോകുന്നതാകാൻ പാടില്ല. പ്രത്യേക എല്ലാ അഹ്മദീ സ്ത്രീയും അല്ലാഹു നല്കിയിട്ടുള്ള പാഠമനുസരിച്ച് തങ്ങളുടെ കർമ്മപരമായ അവസ്ഥയെ ആക്കിത്തീർക്കേണ്ടതാണ്.

സത്യസന്ധതയിൽ എപ്പോഴും നിലകൊള്ളുമെന്നുള്ള പ്രതിജ്ഞയാണ് ഒന്ന്. ഇതിൽ സത്യസന്ധതയുടെ യഥാർഥ റൂഹ് അനുസരിച്ച് നമ്മൾ നിലകൊള്ളുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഓരോരുത്തരും അവരുടെ നിലവാരം നോക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്രകാരംതന്നെ സന്താനങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷണം നല്കുമെന്ന പ്രതിജ്ഞയുണ്ട്. അതും പൂർണ്ണമായ നിലയിൽ നിറവേറ്റാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. ഖിലാഹത്തുമായി കൂട്ടികളെ ബന്ധപ്പെടുത്തുകയും അതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് പിതാക്കളുടെ ജോലിയാണെന്ന പോലെ മാതാക്കളുടേയും ജോലിയാണ്. അതിനാൽ ഈ സുപ്ര

ധാന ചുമതല എല്ലാ ഉമ്മമാരും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹു അതിനും തൗഹീഖ് നല്കുമാറാകട്ടെ.

ഇതുപോലെ നാസിറാത്തുൽ അഹ്മദിയായുടെ ഇജ്തിമാളും ലജ്നയോടൊപ്പം നടക്കുകയാണ്. നാസിറാത്തും പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അവരും അവരുടെ പ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റേണ്ടതാണ്. 14, 15 വയസ്സ് ബോധം വരുന്ന പ്രായമാണ്. നന്മയും തിന്മയും തിരിച്ചറിയുന്ന പ്രായമാണ്. ഈ പ്രായത്തിലാണ് നിരവധി ആഗ്രഹങ്ങളുമുണ്ടാകുന്നത്. ഭൗതികതയിലേക്കാണ് ദൃഷ്ടിയെങ്കിൽ ഭൗതികാഗ്രഹങ്ങൾ ദീനിന്റെമേൽ വലയം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ട് എല്ലാ അഹ്മദീ കുട്ടികൾക്കും വളരെ സൂക്ഷ്മത പാലിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്. തങ്ങളുടെ പ്രതിജ്ഞകൾ അയവിറക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്. എല്ലാ അഹ്മദീ കുട്ടികളും നിരർഥമായ ഭൗതികാഗ്രഹങ്ങളുടെ പിന്നാലെ പോകുന്നതിനുപകരം ഉന്നതമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ കരസ്ഥമാക്കുന്നതിന് പരിശ്രമിക്കുന്നവരാകേണ്ടതാണ്. ആ ഉന്നതമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നാസിറാത്തിന്റെ പ്രതിജ്ഞയിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഇജ്തിമാഇനെ സംബന്ധിച്ച് ഈ ഹ്രസ്വമായ കാര്യം പറഞ്ഞതിനുശേഷം കഴിഞ്ഞ ദിവസം നമ്മളിൽ നിന്ന് അകന്നുപോയ ഒരു പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടിയെ സ്മരിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്.

ഞാൻ സ്മരിക്കാൻ പോകുന്ന കുട്ടിയുടെ പേര് മജ്ഹൂർ അഹ്സൻ എന്നാണ്. രോഗം കാരണത്താൽ അവസാന വർഷ പരീക്ഷ കൊടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, ഏതു രീതിയിലാണോ ഈ പ്രിയപ്പെട്ട യുവാവ് ജീവിച്ചിരുന്നത്, പരീക്ഷപാസായാലും ഇല്ലെങ്കിലും മുറബ്ബിയും മുബല്ലിഗും തന്നെയായിരുന്നു. അല്ലാഹു ഈ യുവാവിന്റെ ഉള്ളിൽ എങ്ങനെയാണ് ദീനീസേവനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നും എങ്ങനെയാണ് തന്റെ സ്വഭാവങ്ങളും തന്റെ അവസ്ഥയും അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കല്പനകളനുസരിച്ച് വാർത്തെടുക്കേണ്ടതെന്നും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്നും എന്നതിനെ കുറിച്ച് ഒരു ആവേശമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. ലോകത്ത് വരുന്ന ഓരോ മനുഷ്യനും ഒരുനാൾ ഇവിടെ നിന്ന് പോകേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, അല്ലാഹുവിന്റെ ഇഷ്ടത്തിനനുസരിച്ച് തന്റെ ജീവിതം വാർത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവനും അതിൽ വിജയിക്കുന്നവനും ഭാഗ്യവാനാണ്.

ഈ പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടിയെ കുറിച്ച് ജാമിഅ അഹ്മദിയായിലെ വിദ്യാർഥികളും അവന്റെ സുഹൃത്തുക്കളും ഉസ്താദുമാരും എനിക്കെഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരാൾ മരിച്ചു, അയാളുടെ നല്ലകാരങ്ങൾ സ്മരിക്കുക എന്നത് വെറുമൊരു ആചാരപരമായ കാര്യമൊന്നുമല്ല. മറിച്ച് ഈ കുട്ടി ആത്മാർഥയുടേയും കുറിന്റേയും കർമ്മത്തിന്റേയും ഒരു മാതൃകയായിരുന്നു എന്നത് വ്യക്തിപരമായിട്ട് എനിക്കറിയാവുന്നതാണ്. അല്ലാഹു അവന്റെ പദവികൾ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുമാറാകട്ടെ. അസീസ് മർഹൂം മാതാപിതാക്കളുടെ ഏകമകനായിരുന്നു. അവന് രണ്ട് സഹോദരിമാരുണ്ട്. മാതാപിതാ

ക്കൾ പ്രത്യേകിച്ചും മാതാവ് ക്ഷമയുടേയും അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയിൽ തൃപ്തിയടയുന്നതിന്റേയും ഏറ്റവും നല്ല മാതൃകയാണ് കാണിച്ചത്. അല്ലാഹു അവർക്കും പ്രതിഫലം നൽകുമാറാകട്ടെ. അവരുടെ ക്ഷമ വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുമാറാകട്ടെ. ഇവർക്കെല്ലാവർക്കും തന്നിൽനിന്ന് സമാധാനത്തിന്റേയും ക്ഷമയുടേയും സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുമാറാകട്ടെ. ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ഒരിടത്ത് പറഞ്ഞു: ‘മുസീബത്തിന്റെ മുറിവുണ്ടെന്നതിന് അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപിക്കുന്നതുപോലെ സൗഖ്യം നൽകുന്നതും സമാധാനം നൽകുന്നതുമായ ഒരു ഓയൻമെന്റുമില്ല. അതുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിൽത്തന്നെ എപ്പോഴും ഭരമേൽപിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ കൂട്ടിയ്ക്ക് ക്യാൻസറായിരുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ചികിത്സകൊണ്ട് സുഖമാകുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ, അതിനുശേഷം നെഞ്ചിൽ എന്തോ ഇൻഫെക്ഷനുണ്ടായി. അത് ഡോക്ടർമാർക്ക് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ വഹാത്ത് സംഭവിച്ചു. ഇന്നാലില്ലാഹി വന്നാ ഇലയ്ക്കി റാജിളാൻ. പരേതന്റെ പ്രപിതാവ് മിസ്തരി നിജ്മുദ്ദീൻ സാഹിബ് ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ)ന്റെ സ്വഹാബിയായിരുന്നു. അവന്റെ മാതാമഹൻ ചൗദ്ദരീ മൂനവൂർ അലി ഖാൻ സാഹിബും പിതാമഹൻ ഹാജി മൻജൂർ അഹ്മദ് സാഹിബും ഖാദിയാനിലെ ദർവേശുമാരിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നു.

മജ്ഹറിന്റെ ഉമ്മ പറയുന്നു: ‘എനിക്ക് അഭിപ്രായം പറഞ്ഞുതരുന്നവനും എന്റെ രഹസ്യങ്ങൾ അറിയുന്നവനും ഒരു ഉസ്താദിനെപ്പോലെ എനിക്ക് ശിക്ഷണം നൽകുന്നവനുമായിരുന്നു. തന്റെ ഉമ്മ ഏതു കാര്യത്തിലാണ് സന്തോഷിക്കുന്നതെന്നും ഏതു കാര്യമാണ് വെറുക്കുന്നതെന്നും അവൻ അറിയാമായിരുന്നു. മിക്കപ്പോഴും അവൻ എന്നോടു ചിലാഫത്ത് വ്യവസ്ഥിതിയേയും ചെലീഫത്തുൽ മസീഹിനേയും ജമാഅത്തിനേയും എല്ലാത്തിലുമുപരി നബി(സ) തിരുമേനിയേയും അവിടത്തെ സ്വഹാബാക്കളേയും അവിടത്തെ സത്യസന്ധനായ പ്രേമി ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) നേയും കുറിച്ചായിരുന്നു പറയാറുണ്ടായിരുന്നത്. ഈ Topic ആയിരുന്നു അവനിഷ്ടം. ഭൗതികമായ കാര്യം ഇടയിൽ വന്നാൽ ‘അതുവിട്ടേക്കുക, നമുക്ക് അതുമായി എന്തു ബന്ധം’ എന്നു പറയുമായിരുന്നു. രോഗത്തിനിടയിൽ അവന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ കൂടുതൽ സ്ഥിരചിത്തതയും മൃദുലതയും വന്നിരുന്നു. ഒരിക്കലും മുൻകോപവും ദേഷ്യവുമൊന്നും അവന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ കാണപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആദ്യത്തെ രോഗത്തിൽനിന്ന് മുക്തി കിട്ടിയപ്പോൾ ‘ജമാഅത്തിന്റെ എന്തെങ്കിലും പണി തന്നെക്കൊണ്ടെടുപ്പിക്കാൻ’ അവൻ സ്കാട്ട്ലാന്റിലെ അമീർസാഹിബിനോടു പറയുകയുണ്ടായി.

ഇതുപോലെതന്നെ സ്കാട്ട്ലാന്റിലെ ലജ്നയുടേയും നാസിറാത്തിന്റേയും ഇജ്തിമാ ആയിരുന്നു. അവിടെ അവൻ അവർക്കുവേണ്ടി സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ഡിസൈൻ ചെയ്തു.

തു. ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്ഥിരമായി വായിക്കുമായിരുന്നു.

ആശുപത്രിയിൽ തിലാവത്ത് ചെയ്തിരുന്നു. എം.ടി.എയിൽ ഖുത്ബകൾ നിർബന്ധമായും കേട്ടിരുന്നു. പീസ് കോൺഫ്രൻസ്, ജൽസ, ജമാഅത്തിന്റെ വിവിധ ആക്ടിവിറ്റീസിനെ ഉലരിച്ച് ഡോക്ടർമാരെ തബലീഗ് ചെയ്തിരുന്നു. അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: ഇവിടെ ജൽസയ്ക്കുശേഷം നടക്കുന്ന മുറബ്ബിമാരുടെ മീറ്റിംഗിൽ ഇവന്റെ ക്ലാസും പാസ്സായി മീറ്റിംഗിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. മീറ്റിംഗിലെ പോയന്റുകൾ എഴുതി എനിക്കും അയക്കാൻ ഞാൻ സന്ദേശം അയച്ചിരുന്നു. അവൻ ചിലാഫത്തിനോടു അങ്ങേയറ്റം സ്നേഹമായിരുന്നു.

chemotherapy യുടെ ഇടയിലും ഡോക്ടർമാരെ തബലീഗ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അല്ലാഹുവിൽ വലിയ തവക്കുലായിരുന്നു. ഒരു കാര്യത്തിലും വിഷമമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അല്ലാഹു നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്ന് എപ്പോഴും പറയുമായിരുന്നു. അവനെ എന്തായാലും അല്ലാഹു ഇപ്പോൾ ഇവിടെനിന്ന് കൊണ്ടുപോയി. ഇൻശാഅല്ലാഹ് അടുത്ത ലോകത്ത് അവന്റെ ആഗ്രഹങ്ങൾ പൂർത്തിയായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുകയാണ്. ഡോക്ടർ ഹഫീജ് സാഹിബ് പറയുന്നു: ‘കാൻസറിന്റെ diagnosisനുശേഷം ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ കാണാൻ പോയി. അവനെ അധികമായി അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപിക്കുന്ന വ്യക്തിയായി എനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അവന്റെ ഉമ്മ പറഞ്ഞു: ‘അല്ലാഹുവിന്റെ ഔദാര്യങ്ങളെ എപ്പോഴും സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ ഇവനെപ്പോഴും പറയുമായിരുന്നു.’

ഹാഫിജ് ഫജ്ജല റബ്ബി സാഹിബ് പറയുന്നു: ‘വിശുദ്ധ ഖുർആൻ പഠിക്കാൻ വളരെ താൽപര്യമായിരുന്നു. വളരെ മനോഹരവും വേദനാനിർഭരവുമായ ശബ്ദത്തിൽ തിലാവത്ത് ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ജാമിആയിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പേയും നാഷണൽ തൗലീഖ് ഖുർആൻ ക്ലാസ്സിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് തന്റെ കുടുംബത്തോടൊപ്പം ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ നിന്ന് ലണ്ടനിൽ വരാറുണ്ടായിരുന്നു. പറയുന്നു, ചില എമിഗ്രേഷന്റെ പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. കേസ് വിജയിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ ജാമിആയിൽ പഠിച്ചിട്ടും ഓരോ രണ്ടാഴ്ച കൂടുമ്പോഴും ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ പോകേണ്ടിവന്നിരുന്നു. നിനക്ക് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ പറയും: ഏതെങ്കിലും വലിയ ഉദ്ദേശ്യം നേടാൻ ചെറിയ ചെറിയ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ബുദ്ധിമുട്ടാകുകയില്ല. വസീം ഫജ്ജൽ സാഹിബ് ജാമിആയിലെ ഒരു ഉസ്താദാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ‘മജ്ഹർ അഹ്സൻ വളരെ തന്റേടവും ഗൗരവവും മര്യാദയും സ്ഥിരചിത്തനുമായ വിദ്യാർഥിയായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ ചുമതലകൾ വളരെ ആത്മാർഥതയോടും കൂറോടും സ്നേഹത്തോടും കഠിനാധ്വാനത്തോടും കൂടി നിർവഹിക്കുന്ന അല്പം ചില വിദ്യാർഥികളിൽപ്പെട്ടയാളായിരുന്നു. സംഘടനാപരമായ

കാര്യങ്ങളിൽ വളരെ നല്ലയാളായിരുന്നു.

ഹാഫിദ് മൾഹൂദ് സാഹിബ് പറയുന്നു: കുറച്ചുകാലം മുമ്പേ അസീസിനോടു ഫോണിൽ സംസാരിച്ചപ്പോൾ താൻ എത്രയും വേഗം സുഖം പ്രാപിച്ചു മുഖല്ലിഗ് എന്ന നിലയിൽ ദീനിന് സേവനം ചെയ്യാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ തന്റെ ചികിത്സ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. താൻ തന്റെ തദ്ദേശ ജമാഅത്തിൽ ജോലിയെടുക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നും പറയുകയുണ്ടായി. മലിക് ഇക്റാം സാഹിബ് മുറബ്ബിയെ സിൽസില എഴുതി: 'മജ്ഹർ അഹ്സൻ സാഹിബിന്റെ കുടുംബം ദുബായിൽ നിന്ന് ഗ്ലാസ്ഗോയിലേക്ക് ഷിഫ്റ്റായപ്പോൾ ഞാൻ സ്കോട്ട്ലാന്റിൽ മുറബ്ബി എന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ കുടുംബം ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ വന്ന ദിവസം മസ്ജിദിൽ എന്തോ പരിപാടി നടക്കുകയായിരുന്നു. അതിൽ ഈ കുടുംബവും പങ്കെടുത്തു. ദുആയ്ക്കു ശേഷം മജ്ഹർ അഹ്സൻ സാഹിബ് നേരെ പോയത് അടുക്കളയിലേക്കാണ്. കിച്ചൻ ടീമിനോടൊപ്പം അത്യധാനത്തോടെ എല്ലാ ജോലിയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആദ്യ ദിവസം മുതൽ ജാമിഅ അഹ്മദിയ്യിൽ പോകുന്നതുവരെ മസ്ജിദിനും ജമാഅത്തിനും സേവനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. വളരെ കുറച്ചുസംസാരിക്കുന്ന ലോലമായ സ്വഭാവത്തിന്റെ ഉടമയായിരുന്നു; ആന്തരികവും നിർമലം. ബാഹ്യവും നിർമലം. വാചകമടിച്ചിരിക്കുന്ന സദസ്സുകളിലൊന്നും ഇരുന്നിരുന്നില്ല. സമയം പാഴാക്കിയിരുന്നില്ല. സമയം കൃത്യമായി എങ്ങനെ വിനിയോഗിക്കണമെന്ന രീതി അദ്ദേഹത്തിന് അറിയാമായിരുന്നു. തന്റെ വെഫ്ഫ് സ്വീകരിക്കപ്പെടണമെന്നും ജാമിഅ അഹ്മദിയ്യിൽ ദീനീ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കി മുഖല്ലിഗ് ആകണമെന്നും ദീനിന് സേവനം ചെയ്യണമെന്നുമുള്ളത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം ഗമമായ ആഗ്രഹവും തിളപ്പുമായിരുന്നു. ജാമിഅ അഹ്മദിയ്യിൽ പ്രവേശനം കിട്ടിയ ദിവസം തനിക്ക് ലോകത്തുള്ള നിഅ്മത്തു മുഴുവനും കിട്ടി എന്ന നിലയിലുള്ള സന്തോഷമായിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക്ലാസ്ഫെല്ലോയായ ശേയ്ഖ് ഫമർ പറയുന്നു: 'എപ്പോഴും ചിരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്വഭാവം. ആളുകളെ സന്തോഷിപ്പിക്കും. ആരോടും ഒരിക്കലും വഴക്കിട്ടില്ല. അവന്റെ മനസ്സ് വളരെ വലുതായിരുന്നു. എല്ലാ അവസരത്തിലും തബ്ലീഗ് ചെയ്യും. തബ്ലീഗിന്റെ ഒരു അവസരവും കൈയിൽനിന്ന് പോകാൻ അനുവദിക്കാറില്ല. ആശുപത്രിയിലായിരുന്നപ്പോൾ എപ്പോഴും തബ്ലീഗ് ചെയ്യുന്ന ഇയാൾ മുസൽമാനാണെന്ന് അവിടേയും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. അവൻ കാരണത്താൽ ആർക്കും ഒരു പ്രയാസവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആരേയും ഒരിക്കലും അനാവശ്യം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. മറ്റുള്ളവരെ കഴിയുന്നിടത്തോളം സഹായിച്ചിരുന്നു. ചെറുതിൽ ചെറുതായ കാര്യങ്ങൾപോലും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. എല്ലാവരോടും സ്നേഹത്തോടും സന്തോഷത്തോടും

കൂടി പെരുമാറിയിരുന്നു.

മജ്ഹറിന്റെ ക്ലാസ്ഫെല്ലോയായ സാഹിർ മഹ്മൂദ് മുറബ്ബി പറയുന്നു: 'ഇത്തരം നല്ലൊരു വ്യക്തിത്വവുമായി ഏഴു വർഷം കഴിയാൻ അവസരം കിട്ടി. നിരവധി സൽഗുണങ്ങളുടെ ഉടമയായിരുന്നു. അതിഥിസൽക്കാര പ്രിയൻ, വിനയം, എളിമ തുടങ്ങിയവയിൽ ഉന്നത മാതൃകയായിരുന്നു. എപ്പോഴും സൽഭാവനപ്രകടിപ്പിക്കുന്ന വ്യക്തിയായിരുന്നു. പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഞാൻ എന്തോ തെറ്റു ചെയ്തു. അതിന് എന്നെ അദ്ദേഹം വഴക്കു പറഞ്ഞു. കുറച്ചുമിനിറ്റുകൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ അടുത്ത് വന്ന് മാപ്പു ചോദിക്കാനും കരയാനും തുടങ്ങി. വളരെ മുദുലഹൃദയനായിരുന്നു. പറയുന്നു: എനിക്ക് സുഖമില്ലാതായാൽ ഞാൻ എഴുന്നേല്ക്കുന്നതിനുമുമ്പേ എന്റെ കിടക്കയുടെ അടുത്ത് നാശ്ത കൊണ്ടുവന്നു വെക്കുമായിരുന്നു. ജലദോഷമുണ്ടായാൽ ഞാൻ പറയാതെതന്നെ പെട്ടെന്ന് ചുടുവെള്ളം തേനിൽ ഒഴിച്ചു കൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ജീവസുറ്റ മനസ്സ്, ആത്മാർഥൻ, വിനയൻ, ദീനിന്റെ സത്യസന്ധൻ, പോരാളി, തഖ്വയുള്ളവൻ, കഠിനാധ്വാനി തുടങ്ങി ഏതു പദവും മജ്ഹറിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. മറ്റൊരു ഗുണം ഏതൊന്ന് തനിക്കുവേണ്ടി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുവോ അത് മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടിയും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നതാണ്. തിന്നുന്നതിനും കുടിക്കുന്നതിനും എന്തെങ്കിലും കൊണ്ടുവന്നാൽ സ്നേഹിതന്മാർക്കും കൊണ്ടുവരുമായിരുന്നു. ലളിതമായ ജീവിതമായിരുന്നു. അനാവശ്യ ചെലവുകൾ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ല. ശുചിത്വം വളരെയധികം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. തഹജ്ജൂദ് നമസ്കാരം കൃത്യനിഷ്ഠയോടെ അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു. മുടക്കം കൂടാതെ എല്ലാ ആഴ്ചയിലും നഫ്ൽനോമ്പ് നോക്കുമായിരുന്നു. ചന്ദ്ര കൃത്യമായി കൊടുത്തിരുന്നു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ക്രമീകരണമുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ സമയത്തെ ബുദ്ധിപൂർവ്വം വീതിക്കുമായിരുന്നു. ജാമിഅയിലെ നിത്യേനയുള്ള പഠനത്തിനുപുറമെ വിശുദ്ധഖുർആൻ മുടങ്ങാതെ തിലാവത്തു ചെയ്തിരുന്നു. പിന്നീട് ജമാഅത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കുറച്ചു വായിക്കും. ഏതു കാലാവസ്ഥയിലും വ്യായാമം ചെയ്യുമായിരുന്നു. നിത്യവും പത്രങ്ങൾ വായിക്കുമായിരുന്നു. പിന്നീട് ഉച്ചയ്ക്ക് അല്പം വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യും. അതു കുറച്ചുമിനിറ്റുകൾ മാത്രമായിരിക്കും. രാത്രി ഉറങ്ങുന്നതിനുമുമ്പേ മുടങ്ങാതെ ഡയറി എഴുതും. ഇതൊക്കെയായിരുന്നു മജ്ഹറിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ. ഖുത്ബ ജുമുഅയുടെ നോട്ട്സ് സ്ഥിരമായി എടുക്കും. ഖുത്ബയുടെ പോയന്റുകൾ കൂട്ടുകാരും മൊത്ത് ഡിസ്കസ് ചെയ്യും. ഖലീഫയ്ക്കെതിരിലോ, ജമാഅത്തിനെതിരിലോ എന്തെങ്കിലും കേൾക്കുന്നത് സഹിക്കുമായിരുന്നില്ല. എല്ലാ ആഹ്വാനങ്ങൾക്കും ലബ്ബെക്ക് പറയുമായിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരേയും ഓർമ്മിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. തന്നെ ഖലീഫത്തുൽ മസീഹിന്റെ പട്ടാളക്കാരനായിട്ടാണ് മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നത്. എന്നല്ല അങ്ങനെയായിരുന്നു. വി

ലാഹത്തിനുവേണ്ടി ജീവൻ ബലിയർപ്പിക്കാൻ താൻ തയ്യാറാണെന്ന് എപ്പോഴും പറയുമായിരുന്നു. അത് വെറും വാക്കായിരുന്നില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ അതിന് തയ്യാറാണെന്ന് പ്രവർത്തിയിലൂടെ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു.

മുഹ്ററിന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനായ മുറബ്ബി ശർജീൽ എഴുതുന്നു: ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവമുള്ളയാളും പ്രിയപ്പെട്ട സ്നേഹിതനുമായിരുന്നു. ഒരുപാട് സവിശേഷ ഗുണങ്ങളുടെ ഉടമ. ഖിലാഫത്തിന്റെ സ്ഥാനം യഥാർത്ഥ നിലയിൽ ഗ്രഹിച്ചയാൾ. അല്ലാഹുവിലുള്ള സമർപ്പണം വളരെ ശക്തമായിരുന്നു. ജമാഅത്തിനുവേണ്ടി സർവ്വവും ബലിയർപ്പിക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നു. ഒരു അനുരക്തനായിരുന്നു. ആർക്കും ഒരു വിഷമവും നഷ്ടവും ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നില്ല. എപ്പോഴും പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആർ എത്ര ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചാലും ദേഷ്യം കാണിക്കുമായിരുന്നില്ല. കോപിക്കുമായിരുന്നില്ല. അനാവശ്യ സംസാരം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വ്യർത്ഥമായ സംസാരങ്ങളിൽ നിന്ന് എപ്പോഴും വിട്ടുനിന്നു. ഇന്നുവരെ എന്തെങ്കിലും ചീത്ത വാക്ക് പറയുന്നതായോ സംസാരിക്കുന്നതായോ കണ്ടിട്ടില്ല. എപ്പോഴും എല്ലാ ജോലിയും വലിയ ക്ഷമയോടും ഉത്സാഹത്തോടും ലയിച്ചും കഠിനാധ്വാനത്തോടും ഉത്തരവാദിത്വത്തോടും കൂടി ചെയ്തിരുന്നു. ഒരു ജോലിയും ഒരിക്കലും ചെറുതായി മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല. എല്ലാവരേയും സഹായിക്കുമായിരുന്നു. മടിയുടെ പേരോ അടയാളമോ അദ്ദേഹത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ജാമിആയോടു അതീവ സ്നേഹമായിരുന്നു. ഇച്ഛാശക്തി വളരെ ശക്തമായിരുന്നു. ബുദ്ധിമുട്ടായിട്ടും ധൈര്യം കൈവെടിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അവസാനം സമയം വരെ തന്റെ രോഗത്തെയും ധൈര്യത്തോടെ നേരിട്ടു. ആരേയും ഒരിക്കലും

പരിഹസിച്ചിട്ടില്ല. എന്നല്ല ആളുകളെ അതിൽനിന്ന് തടയുമായിരുന്നു. ഒരു മുറബ്ബിയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട സകല ഗുണവിശേഷങ്ങളും മുഹ്ററിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. മുഹ്ററിന്റെ സഹപാഠികൾ പറയുന്നു, മുഹ്ററിന് മുതൽ-ആദ്യത്തെ ക്ലാസ്സുമുതൽ തികഞ്ഞ മുറബ്ബിയായിരുന്നു. തഖ്വ അഥവാ ഭയഭക്തിയുടെ നേർത്ത് വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നയാളായിരുന്നു. ഒരു തരത്തിലുള്ള കൃത്രിമവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉള്ളലേതുപോലെതന്നെയായിരുന്നു വെളിയലും. വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ഒന്നായിരുന്നു. ഖുർആന്റെ കല്പന പാലിക്കുന്നയാളായിരുന്നു.

അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: അങ്ങേയറ്റം കുറുപ്പുലർത്തുന്നവനും തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നവനുമായ അഹ്മദി മോനായിരുന്നു. അല്ലാഹു എപ്പോഴും അവനുമേൽ കാരൂണ്യം വർഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമാറാകട്ടെ. അവന്റെ പദവികൾ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുമാറാകട്ടെ. നാം എപ്പോഴും അവനെ അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയിൽ സംതൃപ്തനായി കണ്ടു. അല്ലാഹു അവൻ തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ടവരുടെ ചുവടുകളിൽ ഇടം നല്കുമാറാകട്ടെ. ഇത്രമാത്രം സൂക്ഷ്മതയോടെ തന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്ന ആയിരക്കണക്കിന് വാഖ്ഫീനെ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിക്കുമാറാകട്ടെ. പ്രത്യേകിച്ചും അവന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്കും സഹോദരിമാർക്കും വേണ്ടി ദുആ ചെയ്യുക. അല്ലാഹു അവർക്ക് ക്ഷമ പ്രദാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമാറാകട്ടെ.

നമസ്കാരത്തിനുശേഷം ഞാൻ ജനാസ നമസ്കരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ജനാസ ഹാജരാണ്. ഞാൻ താഴെ പോകും. സഹോദരങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെ സ്വപ്ന ശരിയാക്കുക.

Friday Sermon delivered by **Hadrath Khaleefathul Masih Al-khamis** (atba)
at Baithul Futuh London – on 30.09.16

Malayalam Translation : **Moulvi Mohammed Ismail Alleppey**, For Malayalam Desk, Qadian.

Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516

If Undelivered Please Return To
Ahmadiyya Muslim Jama'at
Baithul Quddoos, G.H.Road
Calicut - 673001, Kerala

